

отличителни бѣлѣзи, които се заключаватъ въ понетнето на прѣдмѣтътъ, ште рече да опрѣдѣлимъ прѣдмѣтътъ. За да опрѣдѣлимъ единъ прѣдмѣтъ, трѣбова да го еравнавами съ други прѣдмѣти отъ съштий родъ и да му трѣсимъ отличителни ти бѣлѣзи. Оний човѣкъ може да има ясно понетие за единъ прѣдмѣтъ, който умѣе да покаже родътъ, при който се отнася тоа прѣдмѣтъ, и да прѣброи отличителни ти бѣлѣзи, съ които тоа прѣдмѣтъ се отличава отъ други ти прѣдмѣти отъ съштий родъ. Опитайте се да опрѣдѣлите нѣколко познати вамъ прѣдмѣти: опрѣдѣлѣте, какво нѣшто е катерица та, какво нѣшто е кременътъ, какво нѣшто е ябълка та, какво нѣшто е неорганически прѣдмѣтъ, какво нѣшто е тѣлото. А ако би да искаме да опрѣдѣлимъ нѣкой единиченъ прѣдмѣтъ, трѣбова да го отличимъ отъ всички ти други прѣдмѣти отъ съштий видъ, на който тоа прѣдмѣтъ принадлежи *).

ЯВЛЕНИЕ, ПРИЧИНА И СЛѢДСТВИЕ.

Синъ. Въ книжка та, която ми е дала сестра ми, намѣрихъ на първа та страница думата *явление*, и не мога да разбера, какво ште рече таа дума. — *Татко.* Ти помнишь ли, какъ ти истѣлювахъ думата *бѣлѣгъ*? — *Синъ.* Помниа. — *Татко.* Можешъ ли да прѣброишь бѣлѣзи ти на таа завѣса (перде)? — *Синъ.* Тиа има зеленъ шаръ... — *Татко.* Стига: да земемъ това за единъ бѣлѣгъ. Ти казовашъ, че завѣсата има зеленъ шаръ; нѣ какъ мислишь; ште ли тиа всякога да си остане зелена? — *Синъ.* А, нѣ! Тиа, безъ друго ште, избѣлѣе, както е избѣлѣла ветхата. — *Татко.* И така, ти видишь, че тоа бѣлѣгъ на завѣсата е непостоянъ бѣлѣгъ, който се измѣнава. Нѣ кажи ми: кой е главний признакъ на водата? Ми за него вече сме говорили. — *Синъ.* Вода та е ровка, може да се прѣлива отъ единъ съдъ въ другъ и да се разлива; нѣ не може нито да се сбере на купка, като пѣсѣкътъ, нито да на растрошимъ на кѣсове като захаръ та и като каменътъ. — *Татко.* Добръ: нѣ какъ мислишь, ште ли да си остане вода та ровка, ако на изложа на единъ голѣмъ студъ? — *Синъ.* Нѣ, тиа ште замръзне, и ште се обърне на ледъ; а ледътъ тогава може да се растроши на кѣсове. — *Татко.* Видишь ли: ровко то състо-

*) Устни ти и писмени ти упражненя за опрѣдѣление на прѣдмѣти ти по даденый образецъ, колкото са повече, толкова е по-добръ.